

Beestig mooie bermen

Hooibeestje

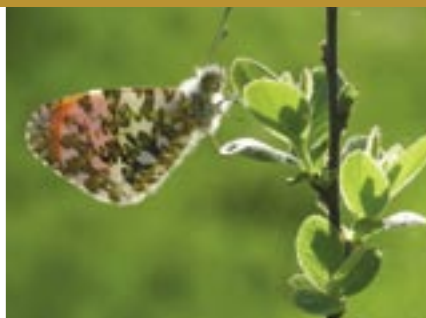
Langs landelijke wegen zijn ze vaak nog geen metertje breed. Langs grote wegen kunnen ze echter tientallen meter breed zijn en tal van variaties in hellingsgraad en ligging vertonen. Elke wegberm heeft zijn eigen mogelijkheden en beperkingen om uit te groeien tot een ecologisch waardevol pareltje. De tijd dat we bermen aanpakten met alleen de gifspuit en de grasmaaier ligt nog niet zo ver achter ons. Het bermdecreet, dat bepaalt wat mag en niet mag op en rond de berm, is sinds 1984 van kracht en heeft een ommekeer teweeggebracht. Wegbermen zijn in sommige gebieden de laatste toevluchtsoorden geworden voor vaak zeldzame planten en dieren. Toch zijn ze nog al te vaak een ondergewaardeerd stukje natuur.

Maaien en afvoeren

Als algemeen principe voor het botanisch en het insectenvriendelijk bermbeheer geldt: maaien en afvoeren. Hierdoor verarmt de grond waardoor kruiden en bloeiende planten meer kansen krijgen. Deze ecologisch beheerde bermen, met een grotere diversiteit aan bloeiende planten, hebben op hun beurt dan weer een veel grotere waarde voor insecten en andere kleine diertjes.

Smalle bermen kunnen vaak moeilijk anders dan gemaaid worden. Brede bermen bieden de mogelijkheid om een afwisseling tussen hooiland, ruigtes en bosjes te creëren die dan weer een variatie aan biotopen en levensgemeenschappen genereren. Zo voelen vlinders zich prima in een zon beschenen hoekje, beschermd door wat struikgewas uit de wind. Een goede inrichting en een goed beheer van de wegberm houdt maximaal rekening met de inpassing in het landschap.

Oranjetipje en
groene sabelsprinkhaan

Een berm anders bekeken

Uiteraard komt in wegbermen de verkeersveiligheid op de eerste plaats. Ook moet je rekening houden met de technische uitvoerbaarheid en de kostprijs van het bermbeheer om tot een haalbaar bermbeheersplan te komen. Daarnaast dient zo een plan zoveel mogelijk rekening te houden met de (potentiële) aanwezigheid van zeldzame plantensoorten zodat die zich onder het gevoerde maaibeleid maximaal kunnen ontwikkelen. Ook de keuze van het maaitijdstip in functie van de bloei kan de berm verfraaien.

Bij insectvriendelijk bermbeheer kan je kiezen om het maaitijdstip aan te passen aan een lokaal te beschermen soort. Dit kan door het maaitijdstip zodanig te kiezen dat je bijvoorbeeld de larven maximaal spaart of dat je de groei van de voedselplanten van deze insecten bevordert. Tevens hebben veel insecten in een bepaald stadium (bv. voor overwintering) een meer verruigde zone nodig: dit oogt misschien niet zo netjes voor de gazonminnende burger, maar het is wel verrijkend voor de biodiversiteit, ... en kost minder in onderhoud.

Bermen,

Knoopkruid

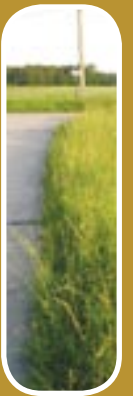
Aardhommel

Tijgerspin

Soldaatje

Weten wat er groeit

Belangrijk bij het opstellen van een bermbeheersplan is dat je weet wat er groeit. Dit kan via een volledige inventarisatie gebeuren, maar je kan zelf ook specifieke groeiplaatsen van orchideeën of andere zeldzame planten melden aan de gemeente of een andere bermbeheerder. Met wat goede wil kan dan het maaischema aan de specifieke noden van bijzondere planten en dieren worden aangepast. Ook informatie en sensibilisatie van de bevolking kan bijdragen aan een breder draagvlak voor b(l)oeiende en levende bermen.

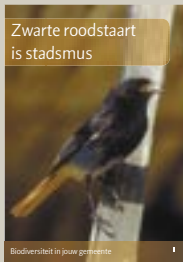
*Ruigte-
Lieveheersbeestje*

Biodiversiteit in jouw stad of gemeente

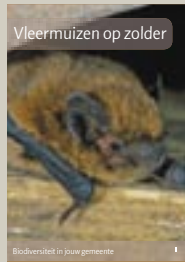
Amfibieën op pad

Biodiversiteit in jouw gemeente

Zwarte roodstaart is stadsmuis

Biodiversiteit in jouw gemeente

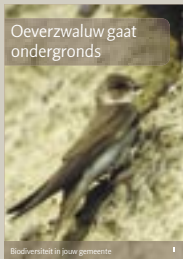
Vleermuizen op zolder

Biodiversiteit in jouw gemeente

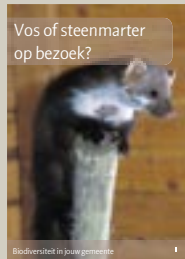
De levende muur

Biodiversiteit in jouw gemeente

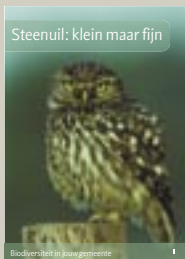
Oeverzwaluw gaat ondergronds

Biodiversiteit in jouw gemeente

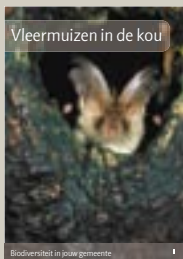
Vos of steenmarter op bezoek?

Biodiversiteit in jouw gemeente

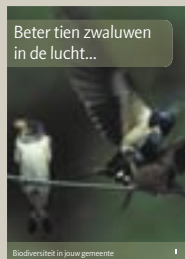
Steenuil: klein maar fijn

Biodiversiteit in jouw gemeente

Vleermuizen in de kou

Biodiversiteit in jouw gemeente

Beter tien zwaluwen in de lucht...

Biodiversiteit in jouw gemeente

Samen met steden en gemeenten wil Natuurpunt op lokaal niveau concreet werken aan de bescherming van bepaalde soorten planten en dieren, ook in een stedelijke omgeving. Dat gebeurt via soortbeschermingstrajecten. Het gaat om 14 trajecten die betrekking hebben op vogels, planten, zoogdieren, insecten en amfibieën.

Het uitvoeren van de trajecten houdt in dat we de soorten gaan bestuderen, monitoren en dat we concrete beschermingsmaatregelen nemen. Om goede resultaten te bereiken moeten we vaak jaren intensief aan een project werken.

Natuurpunt wenst dit niet alleen te doen. Naast de steun van de Vlaamse Overheid en de hulp van gemeenten en steden zijn bepaalde doelgroepen een belangrijke partner in dit project. We denken hierbij vooral aan landbouwers, bedrijven, scholen maar ook particulieren.

Gemeenten of steden die dat wensen kunnen altijd een beroep doen op Natuurpunt voor het uitwerken van een beschermingsplan voor één of meer soorten.

Voor de verschillende trajecten heeft Natuurpunt een brochure uitgewerkt met algemene informatie over de soort en over de mogelijke beschermingsmaatregelen. Die brochures kan je bestellen bij:

Natuurpunt

Michiel Coxiestraat 11
2800 Mechelen
015-29 72 20

biodiversiteit@natuurpunt.be

Meer info vind je ook op

www.natuurpunt.be/biodiversiteit

Je kan ook terecht bij de werkgroep of afdeling in je buurt.

Natuurpunt Natuur voor iedereen

Natuurpunt zet zich in voor het behoud van de natuur en het landschap in Vlaanderen. Met de steun van duizenden vrijwilligers, ruim 200 afdelingen en werkgroepen en bijna 55.000 leden beheren we meer dan 400 grote en kleine natuurgebieden. We willen die natuur ook dichterbij de mensen brengen: we leggen wandelpaden aan, organiseren wandelingen, fietstochten en cursussen. Daarnaast doen we aan natuurstudie en kloppen we bij de politici aan met onze verlangens. Waarom? Omdat de natuur alle hulp nodig heeft. En omdat wij de natuur nodig hebben.

Word ook lid van Natuurpunt! Voor slechts 20 euro ontvang je een welkomstpakket met onze exclusieve wandelgids, een cd met vogelgeluiden en een abonnement op Natuur.blad. Het lidmaatschap is geldig voor het hele gezin. Lid worden kan via www.natuurpunt.be, via info@natuurpunt.be of telefonisch op 015-29 72 20.

Coverfoto: Vildaphoto (veldparelmoer)
Andere foto's: Geert De Kockere, Gert Arijns, Wim Veraghtert, Marcel Bex, Dominique Verbelen, Marc Herremans

